

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ**

ОКСЕНЮК НАТАЛІЯ ПЕТРІВНА

УДК 328

**ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ
ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «МИКУЛИНЕЦЬКИЙ БРОВАР»)**

Спеціальність 072 – Фінанси, банківська справа та страхування

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Тернопіль – 2018

Дипломною роботою за освітнім ступенем «магістр» є рукопис

Робота виконана на кафедрі економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент
Хрупович Світлана Євгенівна,
доцент кафедри економіки та фінансів,
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя

Рецензент: кандидат економічних наук, доцент
Шпилик Світлана Василівна,
доцент кафедри промислового маркетингу,
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя

Захист відбудеться 22 лютого 2018 р. об 10⁰⁰ годині на засіданні
екзаменаційної комісії № 55 у Тернопільському національному технічному
університеті імені Івана Пулюя за адресою: 46001, м. Тернопіль, вул.
Білогірська, 50, навчальний корпус №10, аудиторія № 143.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми роботи. Сучасні умови господарювання вітчизняних підприємств потребують використання ефективних інструментів протидії численним ризикам. На сьогодні у світовій практиці одним із таких механізмів зниження рівня ризику підприємства є використання механізму проектного фінансування - комплексу взаємоузгоджених та взаємодоповнюючих фінансових заходів, які здійснюються групою зацікавлених сторін (підприємством, банками, майбутніми постачальниками та клієнтами) з метою зниження рівня ризику диверсифікації ресурсів шляхом адаптації та впливу на ризикоутворюючі чинники. Проте лише формальне існування проектного фінансування як продукту не може являтися достатньою умовою його високої ефективності. Тому цілком логічно постає питання про можливість використання бізнес планування з подальшим його фінансуванням. Проектне фінансування окремих підрозділів підприємства, що є спеціально утвореними – важливий елемент процесу управління ризиком, який виступає інструментом вдосконалення зазначеного процесу, і в свою чергу дозволяє виявити відхилення у функціонування системи управління фінансовими ризиками.

Останніми роками в науковій літературі проблеми управління фінансовими ризиками набули вагомого значення. Питаннями методів зниження рівня фінансових ризиків займалися вітчизняні вчені: І.Т. Балабанова, О.Є.Гудзь, В.Гранатуров, М.Клапків, Б.Карпінський, А.Старостіна, О.Устенко, О.Шевчук, Д.Штефанич та багато інших. До найвідоміших зарубіжних дослідників належать Р.Качалов, Г.Клейнер, М.Рогов, В.Тамбовцев та інші. Проте, саме система проектного фінансування науковцями ще не досить досліджена. Цій проблематиці присвятили свої праці такі вчені як Смирнова О.О., Хрупович С.Є., Прокоф'єв С.Є. Результатом досліджень стали низка підходів до класифікації методів зниження фінансового ризику при проектному фінансуванні, висловлено багато пропозицій щодо вибору заходів по зниженню рівня ризику. Слід зазначити, що питання проектного фінансування повинні стати актуальними для вітчизняних підприємств, оскільки їхній стабільний розвиток в значній мірі визначається ефективністю розподілу ресурсів. Удосконалення механізму управління ризиками при проектному фінансуванні вітчизняних підприємств потребує дослідження та визначення основних проблемних аспектів практичного застосування цього напрямку.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є розробка та економічне обґрунтування заходів із проектного фінансування ТОВ «Микулинецький Бровар» через забезпечення мінімізації фінансових ризиків підприємства.

Для досягнення поставленої мети було поставлено **наступні завдання:**

- здійснити класифікацію ризиків при залученні системи проектного фінансування;
- ідентифікувати внутрішні та зовнішні ризики у пивоварній промисловості;
- проаналізувати та здійснити прогноз прибутковості ТОВ «Микулинецький Бровар»;
- дослідити фактори, які впливають на формування зовнішніх та внутрішніх ризиків підприємства;
- провести стратегічний аналіз ринкових позицій ТОВ «Микулинецький Бровар»;
- визначити конкурентні позиції досліджуваного підприємства;
- розробити систему анти ризикових заходів ТОВ «Микулинецький Бровар»;
- провести кластерний аналіз як превентивний захід в системі управління ризиком;
- розробити бізнес план розширення сфери діяльності ТОВ «Микулинецький Бровар»;
- розрахувати ефективність при здійсненні проектного фінансування.

Об'єктом дослідження є фінансово- економічна діяльність ТОВ «Микулинецький Бровар».

Предмет дослідження - принципи, способи, методи проектного фінансування, превентивні заходи управління ризиком.

Методи дослідження. Теоретико-методичною базою пізнання у магістерській роботі є системний підхід до аналізу фінансового стану з орієнтацією на розробку бізнес плану проектного фінансування з використанням механізму управління фінансовими ризиками.

Використано наступні методи: порівняння, аналізу і синтезу; систематизації та узагальнення; опитування; вимірювання, факторний аналіз та спостереження; кореляційно-регресійного аналізу; моделювання. Використано також метод анкетного опитування для визначення думки споживачів пива і місця ТОВ «Микулинецький Бровар» на рику хмільної продукції України. Вихідними даними при написанні дипломної роботи магістра слугували статистична звітність підприємства, аналітичні матеріали підприємств-виробників пива України, розміщені на офіційних Інтернет-сайтах, Державного комітету статистики України, періодика.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в проведенні комплексної системи дослідження зовнішніх та внутрішніх ризиків та розробці комплексу заходів із проектного фінансування окремого підрозділу ТОВ «Микулинецький Бровар», який буде займатися вирощуванням сировини для власних потреб підприємства. Особистий внесок автора становлять наступні положення:

- *уперше розроблено* систему антиризикових заходів для пивоварного підприємства, яка дозволить по перше оцінити ризики і здійснити мінімізацію їх рівня до прийнятного шляхом адаптації та впливу на ризикоутворюючі чинники. Запропонована система дозволяє наочно порівнювати предмет оцінювання в динаміці та з іншими предметами галузі, дає змогу виявити проблеми формування та функціонування системи антиризикових заходів та визначити напрями їх вирішення.

- *дістала подальший розвиток* методика проведення кластерного аналізу аналізу як превентивного заходу в системі управління ризиками, що дозволило згрупувати підприємства в однорідні групи. Метод може бути використаний для оцінки рівня розвитку системи антиризикових заходів та конкурентного потенціалу забезпечення зазначеної системи з попередніми періодами.

Практичне значення дипломної роботи полягає у можливості ТОВ «Микулинецький Бровар» застосувати результати проведеного дослідження та розроблені рекомендації на практиці, ефективніше управляти фінансовими ризиками. Результати накових досліджень можуть бути корисними у практиці підприємства, так як дозволяють диверсифікувати виробництво та менше залежати від постачальників сировини. Отож:

вперше запропоновано бізнес план розширення сфери діяльності досліджуваного підприємства. Микулинецькому Бровару запропоновано відокремити у структурі управління окремих підрозділ, який буде займатися проектним фінансуванням бузнесу із вирощування сировини для пивоваріння: пшениці, ячменю, жита та хмелю. Такий бізнес план містить конкретне обґрунтування і пропозиції із кредитування, а також запропоновано розрахунок економічної ефективності освоєння власних та позичених грошових коштів.

Публікації. Результати проведеного дослідження опубліковано у одній праці, яка є тезою науково-практичної конференції. Загальний обсяг публікацій 0,1 др.арк.

Структура роботи. Дипломна робота магістра складається з вступу, 6-х розділів, висновків та пропозицій, загальним обсягом 132 сторінки, з них текстова частина 112 сторінок, 18 таблиць і 12 рисунків, списку використаних джерел з 122 найменування; 7 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **ВСТУПІ** подано загальну характеристику магістерської роботи: актуальність роботи, її мету і завдання, об'єкт, предмет, описано наукову новизну і практичну значимість отриманих результатів.

У **першому розділі** «ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ПРИ УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ» встановлено, що при існування невизначеності при прийнятті управлінських фінансових рішень, а також ризику, що

пов'язаний із їх виконанням, постає об'єктивна проблема формування адекватної системи виявлення, ідентифікації, оцінки та нейтралізації відповідних ризиків реалізації операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання - моделі управління ризиками (Risk Management Model). Виходячи з досліджених цілей фінансово господарської діяльності підприємства, визначено системоутворюючу сукупність базових критеріїв прийняття управлінських фінансових рішень в умовах невизначеності, перш за все: мінімізація абсолютної величини ризику суб'єкта господарювання; забезпечення співставності рівня ризику та величини цільового показника; максимізація абсолютної або відносної величини цільового показника. Запропоновано здійснювати структурування моделі управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання, відповідно до основних функціонально-організаційних завдань, що ставляться перед такою моделлю. Так, модель управління фінансовими ризиками спрямована на реалізацію наступних завдань: виявлення ризиків, ідентифікація ризиків, оцінка ризиків, нейтралізація ризиків. У результаті проведених досліджень внутрішніх і зовнішніх ризиків, що мають вплив на ринок пива, ми встановили, що вітчизняні підприємства мусять здійснювати моніторинг розвитку пивного ринку та гнучко реагувати на виклики конкурентного оточення. Сировинні ризики потрібно вирішувати за допомогою інвестицій у вітчизняні заводи з вирощування та переробки жита, ячменю та хмелю. А також будувати власні солодовні, інвестуючи кошти у цей рентабельний ресурсозабезпечуючий бізнес. Україна має всі можливості для вирощування цих культур, в тому числі і сприятливі кліматичні умови і спроможна сама забезпечувати підприємства вітчизняною сировиною за умови застосування новітніх технологій і прогнозування ринків збуту.

У **другому розділі** «ПРОГНОЗУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТА СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «МИКУЛИНЕЦЬКИЙ БРОВАР» встановлено за розрахованими коефіцієнтами, що підприємство спроможне погасити свої поточні зобов'язання як за рахунок грошових коштів усі короткострокові зобов'язання так і за рахунок грошових коштів та коштів у розрахунках з дебіторами. Для зменшення зовнішніх ризиків впливу на діяльність ТОВ «Микулинецький Бровар» підприємство повинно розробити комплекс заходів по самозабезпеченню виробництва якісною сировиною, що передбачає створення підсобних господарств; використовувати нові технології ресурсозбереження, що уможливить зниження собівартості і підвищення конкурентоспроможності продукції; поступова орієнтація на маркетингову стратегію, яка дозволить раціонально використати залучені у виробництво економічні ресурси. Проведений стратегічний аналіз діяльності підприємства дозволив виявити, що основними можливостями підприємства є вихід на нові ринки збуту, можливість розширення зовнішнього ринку збуту і введення в дію сприятливого державного регулювання. Відповідно негативні тенденції у пивоварній промисловості спостерігаються через зміни уподобань споживачів при споживанні міцних алкогольних напоїв, так як на сьогодні споживчі уподобання складаються на користь вин, тоніків, коктейлів і слабоалкогольних напоїв. Вагомий негативний вплив на діяльність пивоварних підприємств спричиняють також дії держави, що зводиться до регламентування ціни і те, що загалом зменшилися обсяги виробництва в пивоварній промисловості. Надано рекомендації щодо вибору стратегії, яка спрямована на використання сильних сторін підприємства для знешкодження зовнішніх загроз, а саме стратегію «МАКСИ-МІНІ» так як сильні сторони суттєво випереджають за економічним оцінюванням слабкі сторони пивоварного підприємства, а саме: 50 балів на противагу 36 балам та можливості є меншими за загрози. Переваг більше, ніж слабких сторін ($P > C$; $3 > M$).

У **третьому розділі** «ВИЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ПІДПРИЄМСТВА» Визначено конкурентні стратегії кожного виду бізнесу досліджуваного підприємства. Розроблено пропозиції інтенсифікація зусиль і вкладання коштів у розвиток такої стратегічної одиниці як вода газована солодка, або ж повне виключення з виробництва цієї асортиментної групи. У стратегічному секторі «Зірки» на етапі життєвого зростання перебуває виробництво води газованої і негазованої питної, що є

лідером на цьому ринку і потребує значних коштів для підтримання росту. Проведене стратегічне прогнозування позицій ТОВ «Микулинецький Бровар» дозволяє зробити висновки щодонеобхідності створення всіх умов для підвищення якості продукції і контролювання системи управління якістю на кожному етапі виробництва і постачання продукції. 3. Запропоновано впровадити комплексну систему управління ризиком, підтверджену даними про мінливість прибутку підприємства. Користуючись інформацією про динаміку прибутку у грошовому вимірі за відповідні періоди, ми побачили, що протягом останніх чотирьох років величина прибутку змінювалась часто, за минулий рік підприємство втрачало запланований прибуток, хоча і невелику частку.

У четвертому розділі «СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА» за результатами дослідження встановлено, що динаміка виробництва пива у 2011-2012 рр. показувала досить позитивну тенденцію. Однак вже починаючи з 2013 року ця тенденція різко змінилася. На сьогоднішній день підприємства докладають максимум зусиль для відновлення своїх потужностей. Заходи включають зміну асортиментної і маркетингової політики. Остання почала відбуватися більш агресивно і зараз включає в себе виведення на ринок нових сортів пива та відмова від малоприбуткових. Окрім того зміни відбулися в ціновій політиці. За друге півріччя 2017 року деякі підприємства підвищили ціни на свою продукцію в середньому на 10-12%. Проведений нестандартний аналіз за допомогою опитування споживачів свідчить про досить високу прихильність населення Тернополя до споживання напоїв виробника ТМ «Микулинецький Бровар». Для споживачів, які виявили досить сильну зацікавленість до рівня задоволення цим напоєм також є важливим, щоб виробник потурбувався про можливість представлення повної широти свого асортименту у торговельних точках міста. Аналіз задоволеності споживачів засвідчує про високий рівень.

У п'ятому розділі «ОБГРУНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ» запропоновано прогнозований звіт про рух грошових коштів при організації бізнесу із вирощування власної сировини свідчить про те, що на кінець прогнозованого періоду на балансі підприємства буде 3749051 грн. Пасиви балансуються за рахунок 400000 кредитних коштів. Почавши вирощувати власну сировину за рахунок коштів проектного фінансування, ТОВ «Микулинецький Бровар» уникне наступних ризиків:

- зриву технологічного процесу через нестабільний графік надходження сировини;
- зменшення валютних ризиків, так як хміль не потрібно буде імпортувати;
- зменшення ризиків виготовлення неякісного напою, так як буде дотримуватися агро технологія вирощування культур.

У шостому розділі «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ» встановлено, що на досліджуваному підприємстві ТОВ «Микулинецький Бровар» у структурі організації є служба, у компетенції якої входять питання з охорони праці. Ця служба створюється на всіх підприємствах із чисельністю більше 50 чоловік. Відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, у микулинецького виробника пива розроблено та затверджено наказом інструкції з охорони праці. Для підвищення індивідуальної захищеності людини від нещасних випадків необхідно підсилити його мотивацію до безпечної роботи. Якщо така мотивація виявиться досить сильною, вона буде сприяти не тільки більше точному виконанню правил і більше безпечному поведінню робітника, але й зниженню в його діяльності числа ризикованих дій, що, у свою чергу, побічно підвищить безпека його праці.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі магістра наведено результати, які містять теоретичні узагальнення і нові погляди на вирішення проблеми використання механізму управління ризиком при проектному фінансуванні. Результати дослідження дають підстави для наступних висновків.

1. Встановлено, що управління фінансовими ризиками - це специфічний функціонально - організаційний блок у структурі моделі фінансового менеджменту організації, який несе вагому відповідальність за виявлення, ідентифікацію, оцінку та

нейтралізацію фінансових ризиків при здійсненні операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, а також загального ризику фінансово - господарської діяльності підприємства за умов функціонування у ринковій економіці.

2. Визначено проектне фінансування як доволі конструктивну із багатьма елементами цілісну систему. У проектному фінансуванні кредитори, спонсори, покупці, постачальники та підрядники повинні працювати задля досягнення спільної мети через забезпечення стабільності майбутнього грошового потоку. Тому всі учасники, які вкладають кошти у майбутній фінансовий проект, очікують отримати прибуток від згенерованих потоків, повинні відповідно до вкладу кожного розподіляти ризики всередині самої системи, що дозволить знизити їх вплив на кінцевий результат.

3. Досліджено, що за часів економічної незалежності України, пивоварна промисловість стала однією із інвестиційно-привабливих секторів економіки. І навіть не зважаючи на невизначену економічну ситуацію в Україні, ринок пива перебуває на стадії динамічного розвитку. Вкласти гроші у цю галузь дуже перспективно, так як хмільний напій користується значним попитом серед споживачів а при виробництві та оєалізації є рентабельним продуктом. Проте з метою усунення ризиків зменшення рентабельності та підтримання існуючого стану, підприємствам галузі необхідно диверсифікувати асортимент пивних виробів.

4. Використовуючи рекомендації, щодо вибору стратегії, вважаємо, що Микулинецькому Бровару необхідно використовувати стратегію, яка спрямована на використання сильних сторін підприємства для знешкодження зовнішніх загроз, а саме стратегію «МАКСИ-МІНІ». Свої рекомендації ми пояснюємо наступним обґрунтуванням:

- проведене економічне оцінювання можливостей і загроз Микулинецького пивзаводу свідчить на користь того, що можливості відповідають бальній оцінці на рівні 32 бали, а зовнішні загрози підприємства є більшими на рівні 35 балів.

- сильні сторони суттєво випереджають за економічним оцінюванням слабкі сторони пивоварного підприємства, а саме: 50 балів на противагу 36 балам.

- отож, можливості є меншими за загрози. Переваг більше, ніж слабких сторін ($P > C$; $3 > M$).

5. Проведене стратегічне прогнозування позицій ТОВ «Микулинецький Бровар» дозволяє зробити і висновки відносно того, що, перевагою у стратегічній діяльності для цього підприємства є використання сильних сторін для знешкодження зовнішніх загроз, а саме, необхідно створити всі умови для підвищення якості продукції і контролювання системи управління якістю на кожному етапі виробництва і постачання продукції. Привабливість ринку і конкурентоспроможність компанії на ньому є вище середньої у межах 60 балів, отож досліджуваному пивзаводу необхідно надалі підвищувати конкурентоспроможність своєї продукції. А з огляду на те, що ціну пива виробнику змінювати важко, необхідні сконцентрувати всі зусилля на забезпечення високої якості продукції, підвищення фінансової привабливості підприємства, розширення ринку збуту, формування дистриб'юторської мережі за товаром, який займає другорядне місце в асортименті виробника (вода питна і солодка).

6. Здійснивши аналіз фінансово-господарської діяльності та прогнозування фінансових показників досліджуваного підприємства, ми виявили те, що у ТОВ «Микулинецький Бровар» є надзвичайно великі можливості до розширення своєї діяльності у зв'язку із необхідністю вирощування власної сировини.. Дослідивши можливі зовнішні ризики, що мають вплив на діяльність підприємства, встановлено, що для зменшення залежності галузі пивоваріння від імпорту сировини, доцільно переходити на вітчизняні зернові складники українського пива. За вимогами у проектному фінансуванні, потрібно створити відокремлений підрозділ, який буде самостійно займатися цим бізнесом

7. Розрахувавши валовий прибуток, як різницю між виручкою від реалізації та змінними витратами, виміряли відсоток валового прибутку у розмірі 68,79%. Досягнути

прогнозованої точки беззбитковості при організації такого бізнесу, можливо буде вже за перший рік ведення бізнесу так як чистий прибуток за перший рік складе 1351513 грн.

Перелік згідно ДСТУ 8302:2015

1. Оксентюк Н. Економічна доцільність організації системи фінансового менеджменту на промисловому підприємстві / Наталія Оксентюк // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих учених „Соціально-економічні аспекти розвитку економіки“, 27-28 квітня 2017 року. — Т. : ТНТУ, 2017. — С. 117–118. — (Секція 3. Механізм формування та розвитку фінансово-економічного потенціалу вітчизняних підприємств у процесі реалізації стратегічних цілей національної економічної системи).

АНОТАЦІЯ

Оксентюк Н.П. Використання механізму управління ризиком при здійсненні проектного фінансування (на прикладі ТОВ «Микулинецький Бровар») – Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – ТНТУ ім. І. Пулюя. – Тернопіль, 2018.

Об'єктом дослідження є фінансово- економічна діяльність ТОВ «Микулинецький Бровар».

Метою роботи є розробка та економічне обґрунтування заходів із проектного фінансування ТОВ «Микулинецький Бровар» через забезпечення мінімізації фінансових ризиків підприємства.

Методи дослідження. Теоретико-методичною базою пізнання у магістерській роботі є системний підхід до аналізу фінансового стану з орієнтацією на розробку бізнес плану проектного фінансування з використанням механізму управління фінансовими ризиками. Використано наступні методи: порівняння, аналізу і синтезу; систематизації та узагальнення; опитування; вимірювання, факторний аналіз та спостереження; кореляційно-регресійного аналізу; моделювання.

Здійснено ідентифікацію внутрішніх і зовнішніх ризиків у пивоварній промисловості України. Запропоновано результати прогнозування конкурентних позицій ТОВ «Микулинецький Бровар», а також результати кластерного аналізу як превентивного заходу в системі управління ризиками. Розроблено бізнес-план розширення сфери діяльності ТОВ «Микулинецький Бровар» при проектному фінансуванні

Апробація результатів. Результати роботи мали місце на обговореннях науково-практичної конференції.

Ключові слова: проектне фінансування, ризики, бізнес-план, експорт, імпорт, сировина для пивоваріння, стратегічний аналіз, ринок пива.

ANNOTATION

Oksentyuk N.P. Risk management mechanism use whilst project financing (LLC “Mykulynetskyi Brovar” as a case study) - Manuscript.

Studies for obtaining an educational level "Master" in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance". Ternopil Ivan Puluj National Technical University. - Ternopil, 2018.

The object of research is the financial and economic activity of " LLC “Mykulynetskyi Brovar”.

The purpose of the work is to elaborate and substantiate the project financing activities of "Mikulynetsky Brovar" LLC through ensuring the minimization of financial risks of the enterprise.

Research methods. The theoretical and methodological basis of cognition in the master's work is a systematic approach to the analysis of the financial state with the focus on developing a business plan for project financing using a financial risk management mechanism. The following methods were used: comparison, analysis and synthesis; systematization and generalization; poll; measurement, factor analysis and observation; correlation-regression analysis; modeling.

The identification of internal and external risks in the brewing industry of Ukraine has been identified. The results of the prediction of competitive positions of LLC “Mykulynetskyi Brovar”, as well as the results of cluster analysis as a preventive measure in the risk management system, are proposed. A business plan for expanding the activity area of "Mikulynetsky Brovar" Ltd. under the project financing has been developed

Test results. The results of the work took place at the discussions of the scientific and practical conference.

Key words: project financing, risks, business plan, export, import, raw materials for brewing, strategic analysis, beer market.